

ÅRSPLAN FOR GARD BARNEHAGE SA 2025 – 2026

Godkjent i SU 01.07.2025

PRESENTASJON AV GARD BARNEHAGE SA

Gard foreldrelagsbarnehage ble åpnet 31.07.94 som en 3 avdelings foreldre eid andelsbarnehage med 50 plasser for barn i alderen 0-6 år.

24.04.2012 ble barnehagen gjort om til et samvirkeforetak i henhold til lov om samvirkeforetak- juni 2011, og skiftet da navn til Gard barnehage SA.

Barnehagen har egne vedtekter for samvirkeforetaket, og for barnehagen

Gard barnehage har en 0-2 års avdeling, en avdeling med barn fra 3 - 6 år og en avdeling med barn fra 2 - 6 år. Vi forholder oss til nasjonal pedagog og bemanningsnorm.

Barnehagen har ved behov ekstraressurser fra kommunen tilknyttet barn med spesielle behov.

Foreldrene er organisert i driften av barnehagen i form av verv i styre og komiteer.

Barnehagens inntekter består av kommunalt tilskudd og foreldrebetaling.

VISJON OG VERDIER

MEDARBEIDERE

Lojalitet

Humor

Inkluderende

Tilbakemeldingskultur

Delingskultur

**TRYGGHET -
NÆRHET - GLEDE**

BARN

Relasjoner

Trygghet

Se alle

Likeverd

Medvirkning

STYRET OG KOMITEER

Styret:

Består av fem foresatte, en ansatt og daglig leder. Daglig leder har møte og uttalerett, ikke stemmerett. Styrets medlemmer velges for minimum 2 år av gangen. Styret har blant annet ansvar for budsjett, bemanning og pedagogisk innhold.

Styret innkaller til årsmøte i april hvert år der alle medlemmene får anledning til å uttale seg, og få innsikt i barnehagens drift.

Samarbeidsutvalget:

Består av tre foresatte og to ansatte.

Utvalget skal ta seg av saker som kommer fra andre foresatte og saker som angår barnehagen. Godkjenne årsplan. Eventuelt arrangere temakvelder for foreldrene.

Dugnad

Vi har dugnadslister der foreldre blir satt sammen i mindre grupper. Foreldrene utfører to dugnader i disse gruppene, en på høsten og en på våren. Det er mulig at vi arrangerer andre dugnader ved behov, men her har ingen plikt til møte opp.

Sosialkomiteen

Består av minst to foresatte. De har ansvaret for å arrangere sosiale arrangementer i forbindelse med jul og sommer.

Oppslag over hvem som er med i de forskjellige komiteene vil til enhver tid henge på avdelingene.

HOVEDMÅLSETTNINGER

RAMMEPLANEN – SOSIAL KOMPETANSE – SPRÅKMILJØ – KOMPETANSEHEVING AV HELE PERSONALGRUPPEN

Rammeplan for barnehager

Målet med rammeplanen er å gi personalet i barnehagen en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet.

Rammeplanen retter seg derfor mot:

- Barnehagens personale, som et redskap for planlegging, dokumentasjon og vurdering
- Foresatte, for å gi innsikt i barnehagens virksomhet og mulighet til medvirkning og medbestemmelse
- Barnehageeiere, som kan fastsette retningslinjer for lokal tilpasning av rammeplanen, og som har ansvar for at den enkelte barnehage har de nødvendige rammebetingelsene
- Kommunen, som har ansvar for å føre tilsyn med at alle barnehagene i kommunen driver en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet i samsvar med lov og forskrifter

Progresjonsplan for arbeid med fagområdene i rammeplanen ligger som vedlegg nr. 1 bak i årsplanen.

Satsningsområdene våre Sosial kompetanse og språkmiljø

Sosial kompetanse er nøkkelen til trivsel i fellesskapet i barnehagen

Rammeplanen sier at sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Målet med satsningsområdet vårt er å skape en god hverdag for barna der de får utvikle seg på det sosiale og emosjonelle området og oppleve livsmestring. Barna skal få kjenne glede, mestring og vennskap i lek og samhandling med andre.

For at barn skal få oppleve glede, vennskap og mestring, er det viktig å styrke deres sosiale og emosjonelle utvikling. Personalet i barnehagen og vår kompetanse er avgjørende for at denne type stimulering skal kunne skje.

Personalet i barnehagen skal være forbilder, veiledere, og pedagoger i samspill med barna.

Gjennom nære og omsorgsfulle relasjoner i barnehagen blir barna oppmerksom på hvem de er, og på sitt samspill med andre. De får kjenne på glede og mestring i lek og læring med andre, de får reflektert over sitt sosiale samspill. En del av dannning vil oppstå i relasjon med andre der barna får reflektere over viktige begreper innen sosiale og emosjonelle områder.

Barnehagen har hatt sosialkompetanse som satsningsområde i flere år. Gjennom arbeid med sosialkompetanse jobber vi for å fremme samspill, engasjement, livsglede, mestring og anerkjennelse i hverdagen. Disse temaene er sentrale i *Rammeplan for barnehagen*.

Samspill

Tilhørighet, følelser og empati og selvregulering.

Empati og selvregulering er grunnleggende ferdigheter når barn er i samspill med andre. Når barn samhandler med andre og er en del av felleskapet opplever de tilhørighet som er et grunnleggende behov.

Evnen til å samspille positivt med andre er en viktig ferdighet. Det å kunne regulere egen adferd, for eksempel å motstå fristelsen til å ødelegge for andre, er også viktig for barnas lek.

Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. *Rammeplan for barnehagen*.

Engasjement

Lek, flyt og samarbeid.

For at leken skal flyte krever det at barna samarbeider og tilpasser seg hverandre. Dette er en naturlig prosess for mange barn, mens andre trenger støtte for å komme inn i lek og flyt. Ifølge *Howell* sin teori er leken en av de viktigste byggesteinene i et godt og lykkelig liv for både barn og voksne. Engasjement og lek bidrar til avspenning, glede, øvelse og ny mestring, som igjen gir god selvfølelse.

Når barn er engasjert i lek i barnehagens inne- eller uteområde kan de gå inn i flytsonen og kjenne at tiden flyr av gårde.

Personalet skal støtte opp under leken og legge til rette et lekemiljø som engasjerer barna.

Livsglede

Trivsel, mening og humor

Trivsel, mening og humor er viktig for alle, men kanskje særlig for små barn. For at de skal kunne vokse og utvikle seg på en sunn måte, er de avhengig av positive følelser i hverdagen. Barn er naturlig entusiastiske og positive, og i et godt tilrettelagt barnehagemiljø preget av et positivt klima vil de ha gode muligheter for trivsel, utvikling og vekst.

Selv om positive følelser er bra for barns psykososiale utvikling, så skal vi også skape rom for at barn kan få uttrykke negative følelser som sorg, sinne, frustrasjon og sjalusi. Det er viktig å finne tid til å sette ord på vonde og vanskelige opplevelser og følelser sammen med barna. Det skal være rom for alle følelser i barnehagen.

En overvekt av positive følelser i barndommen bidrar igjen til trivsel og velvære og gir samtidig et grunnlag for mestring av senere utfordringer. (Fredrickson, 2013; Hallowell, 2003)

En annen viktig kilde til livsglede og et godt liv er det å oppleve mening. Dette kan skje i relasjon med andre, det å være sammen i meningsfulle aktiviteter, Det å takke

for noe kan gjøre oss oppmerksom på hva som gjør oss glad. Gi en gave eller oppmerksomhet til andre.

Den største glede du kan ha.
Er å gjøre andre glad.

Takk

Tradisjonelt sett har kanskje det å lære barna å takke vært forbundet med høflighet, men ordet takk kan også ha en annen viktig dimensjon. Jo mer vi takker, jo mer blir vi oppmerksom på alt vi har å være glade for. Vi vil gjennom ulike aktiviteter gjøre barna bevisste på ordet takk og hva vi kan være takknemlig for. Ved å kjenne etter hva som gjør oss takknemlig, gjennom å si takk og ved å rette søkelyset mot det som gjør oss glad, bidrar vi til livsglede på avdelingen og i barnehagen.

Mestring

Lærende tankesett, optimisme og motstandsdyktighet.

I barnehagen foregår mye av læringen så å si automatisk, uten at barn trenger å anstrenge seg. Dette gjelder for eksempel når de lærer å spise, snakke eller gå. Senere vil de oppleve at ny læring krever mer innsats ettersom andre ferdigheter ikke er så naturlig nedlagt i oss.

Barna skal få støtte og hjelp fra en voksen når de ikke får til noe med en gang. De skal få kjenne på følelsen av å ikke få til noe med en gang, men med litt øvelse så går det. Vi skal jobbe for å styrke relasjoner, ressurser og mestring hos barnet for å bidra til motstandsdyktighet.

Overgang barnehage skole. Det å oppleve mestring er viktig for alle, men særlig for femåringer som snart skal begynne på skolen. Det betyr ikke at barna skal kjenne eller tro at de klarer alle slags ferdigheter eller fag, men at de kan få utvikle en opplevelse av at øvelse alltid kan bidra til ny læring. Vi får det kanskje ikke til med en gang, men med litt øvelse så går det kanskje.

Anerkjennelse

Her jobber vi med selvbilde, se andre og selvhevdelse

Anerkjennelse er viktig for barns identitetsutvikling og for utvikling av et godt selvbilde. Barna trenger anerkjennelse fra personalet i barnehagen på at de er gode nok akkurat slik de er, og for å forstå hvem de er. Det handler altså om å bli sett av andre og forstå seg selv gjennom andres blikk.

Anerkjennelse handler om å akseptere og tåle den andres opplevelse uten å bedømme dem. Vi skal møte den andre med varme, forståelse, respekt og toleranse. Anerkjennelse handler altså om å forsøke å innta og forstå den andres perspektiv.

Gjennom arbeidet med å se barnet innenfra vil personalet blir mer bevisste i måten å forstå barnet på. Vi kan kanskje aldri helt forstå barnets perspektiv, men vi kan innta en anerkjennende holdning der vi viser at vi er dypt interessert i barnets opplevelser, at disse opplevelsene er viktige, og at vi ønsker å lytte.

Språkmiljø

Språk er viktig for å kommunisere

For å hevde seg positivt i samvær med andre er det sentralt å beherske språket. Barn som ikke kommuniserer godt muntlig, kan bli overhørt og oversett i samspillet med andre barn.

I rammeplanen står: gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Manglende kommunikasjon kan også være årsak til konflikter. For eksempel kan et barn med et annet morsmål enn norsk oppleve frustrasjon over ikke å bli forstått, og det er ikke uvanlig at en toåring som foreløpig ikke klarer å sette ord på egne behov og ønsker, i en periode slår, dytter eller biter når han eller hun blir frustrert eller sint.

Lek

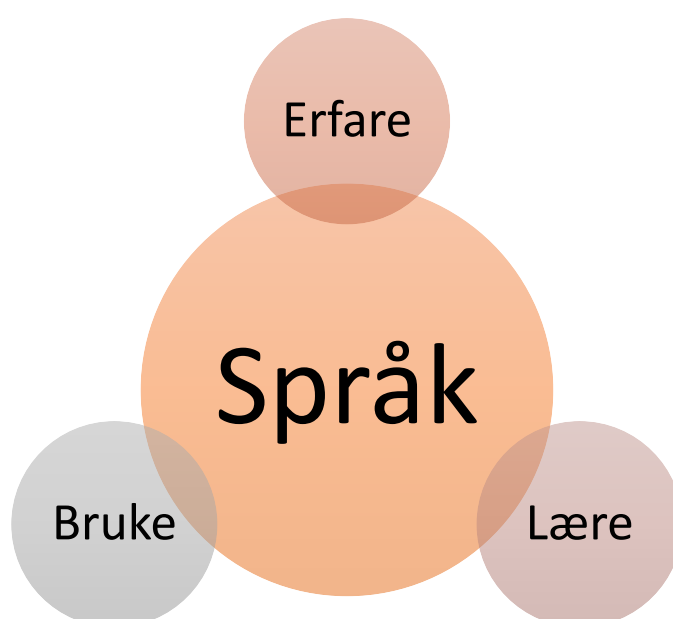
Vårt arbeid med språk skal hjelpe barna til å finne gode strategier i lek og samspill med andre. I tillegg skal vi legge til rette for samtaler i små barnegrupper der alle barna får delta og blir sett og hørt.

Barnas lek danner et viktig grunnlag for utvikling av språk. Vi skal ta utgangspunkt i barnas engasjement slik at arbeidet med språk oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag.

Samtalebasert lesing

Barnelitteratur stimulerer barns fantasi, kreativitet og ordforråd. Bøker trigger barns undring og utforskning av nye spennende tema. Vi vil derfor jobbe med samtalebasert lesing som innebærer at vi stimulere barns språk og forståelse ved å introdusere nye ord, temaer og begreper gjennom engasjerende barnebøker. Bøker har den fordelen at de inneholder mer språk enn det barna møte i hverdagen, og kan dermed være en god måte å introdusere nye ord på.

Hele barnehagehverdagen er arena for å bruke språket

En dag i barnehagen består av utallige hverdagssituasjoner der barna kan bruke språket aktivt, og et godt språkstimulerende miljø er preget av at personalet bruker språket i samspill med barna hele dagen. De voksnes innsats er viktig, og de er språkmodeller for barna. Vi skal også legge til rette for språklig samhandling barna imellom. Rundt matbordet går for eksempel samtalen mellom barna og de voksne, og i leken bruker barna språket når de kommuniserer med hverandre. I garderoben bruker de voksne og barna navn på klærne og snakker om det de gjør, og de snakker sammen om felles opplevelser eller om noe som skal skje senere på dagen. Det meste og viktigste av språkstimuleringsarbeidet i barnehagen skjer gjennom slike hverdagsaktiviteter, og ulike innfallsvinkler og metoder kan være egnet til å engasjere barna i språklige aktiviteter. (Udir.no)

Vi skal synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon og andre uttrykksformer.

Barnehagens visjon

Trygghet

Nærhet

Glede

Kompetanseutvikling for hele personalet

Vi skal jobbe med strategisk kompetanseutvikling. Vi skal satse langsiktig, lage gode planer, og være målorientert. Kompetansen skal stå i samsvar med det vi jobber med. Arbeidet skal ses i sammenheng med satsningsområdet vårt, sosialkompetanse.

Strategisk kompetanseledelse er en prosess. Det innebærer planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak for å sikre at barnehagen når målene.

Vi skal tilegne oss ny kunnskap, og vi skal mobilisere den kompetansen vi har. Arbeidet skal være forankret i rammeplanen. Hele personalet skal bli inkludert i utviklingsarbeid.

FORELDRESAMARBEID

Foreldre og barnehage har et felles ansvar for barnets utvikling, derfor er det viktig med en trygg og god kommunikasjon med barnets foresatte.

Målet med samarbeidet er å sikre at alle foreldre opplever at barnet har en trygg og god hverdag i barnehagen - og en følelse av at deres barn blir sett og hørt.

Personalet skal gi foreldrene jevnlig tilbakemeldinger ang. barnets dag i barnehagen. Vi slår av en prat ved levering og henting og har da mulighet til å gi og få den informasjonen vi trenger for at barnet skal ha det best mulig. Kidplan blir brukt til beskjeder mellom hjemmet og barnehagen.

Vi vil også ha foreldremøter, foreldresamtaler og andre arrangementer der foreldrene inviteres.

BARNES PSYKOSOIALE BARNEHAGEMILJØ

01.01.2021 komme det et nytt kapittel i barnehageloven som handler om psykososialt barnehagemiljø: **§41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid.** *Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inne når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser. Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.*

I Gard barnehage er alle de ansatte innført i dette og vi har rutiner for hva vi gjør hvis vi opplever at et barn blir krenket av andre barn eller av ansatte i barnehagen. Vi har fokus på at alle barn skal bli sett og hørt for den de er.

BARN MEDVIRKNING

"Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkt skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet." Barnehaelovens § 3

Personalet i Gard barnehage vil jobbe for at barna skal føle seg trygge på at de kan få påvirke sin egen dag i barnehagen. De skal få oppleve å bli sett og hørt, og at deres meninger og uttrykk blir tatt på alvor. Personalet skal gripe fatt i barnas nysgjerrighet og interesser, og i den grad det lar seg gjøre- bygge videre på disse.

For å gjennomføre dette må vi:

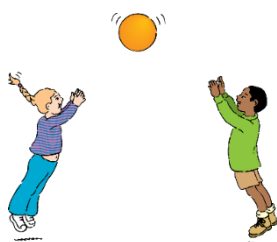
- Se hvert enkelt barn og gi anerkjennelse for dets tanker og meninger.
- Ta barnas innspill med i planlegging.
- Tilrettelegge for et godt foreldresamarbeid.
- Fremme positive handlinger som stimulerer til inkludering og vennskap.

LIKESTILLING

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Personalet må reflektere over egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling. (Rammeplanen, 2017).

Gard barnehage skal være med på å gi barna egen integritet og trygghet. Vi skal legge til rette for at barna kan ta valg uavhengig av kjønn, -gutter og jenter skal ha like muligheter. Vi vil legge til rette for at alle barn får samme mulighet til å delta i alle aktiviteter som barnehagen setter i gang. Barnas lek skal ikke være avhengig av kjønn m.m., men av barnets eget ønske og behov.

- Ta barnas innspill med i planlegging
- Tilrettelegge for et godt foreldresamarbeid
- Fremme positive handlinger som stimulerer til inkludering og vennskap

LEK

Leken har en sentral plass i barnas liv. Å leke er å kunne forandre verden til noe annet, lek er på liksom og for moro. Gjennom leken skjer en allsidig utvikling for barnet. Det å leke er faktisk det beste barn vet, og vi legger derfor stor vekt på lek i barnehagen. I leken utvikler barna fysiske og motoriske ferdigheter så vel som sosiale og språklige. Å hjelpe barn til å bli gode lekepartnere, vil også bety at de får utvikle sin sosiale kompetanse.

I Gard barnehage har vi fokus på lek gjennom små lekegrupper, frilek, tilstedeværende voksne og det fysiske miljøet rundt barna. Vi organiserer rom, tid og ulikt materiell for å inspirere til ulike typer lek. Vi veileder barna når det er behov for det og vi er bevisste på vår egen rolle og deltakelse i leken.

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barns nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle føler seg sett og anerkjent for den de er (Rammeplanen, 2017).

I Gard barnehage er vi bevisste på de ulike kulturene vi har representert hos oss, og gjør oss kjent med deres verdier, livssyn og kultur. Vi jobber aktivt med barn som har minoritetsspråklig bakgrunn for at de skal bli språkstimulert og lære seg godt norsk før skolestart. I tillegg til den daglige språkstimuleringen i lek, under måltid, påkledning og lignende legger vi til rette for språkgrupper med fokus på norskopplæring. Her vil opplegg knyttet til språksatsningen vi er med på komme til godt nytte.

DANNING

Danning handler om å få et aktivt og bevisst forhold til omgivelsene og å reflektere over det en gjør i samspill med andre. Danning er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati. Barn må få utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte for å handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnede valg. Gjennom utforskning og samtale om verden og fenomener skaffer barn seg kunnskap og innsikt på mange områder. Danning er en kontinuerlig prosess som er tett sammenvevd med og danner grunnlaget for omsorg, lek og læring.

I Gard barnehage har vi gode rutiner som gjør hverdagen trygg og forutsigbar for barna, og vi vokse er gode rollemodeller. Vi jobber kontinuerlig med hva som er rett og galt, og vi er lydhøre for hva barna sier og mener.

OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rett for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger (Rammeplanen, 2017).

Omsorg handler om å få litt ekstra tid, et fang å sitte på, en hånd å holde i og et godt og bekreftende blikk. Det kan være å møte tydelige voksne, og forutsigbare rammer. Det kan være å leke med venner, ha gode fysiske rom eller mange muligheter til variert aktivitet. Det kan være å få en klem av vennen din når du kommer i barnehagen. Omsorg er når atmosfæren er god, og det er et varmt «klima» i barnehagen. Omsorg ligger til grunn for alt vi gjør.

I Gard barnehage skal alle barna hver dag møtes med godhet og raushet, og de skal møte voksen som bryr seg om dem. Vi prøver å møte hvert enkelt barn ut fra sitt ståsted, og at barnets stemme blir hørt og tatt hensyn til. Vi er opptatt av å se hvert enkelt barn, hva de er opptatt av og hva vi kan gjøre for å gjøre dagene i barnehagen best mulig. Vi har gode relasjoner til hvert enkelt barn og vi samarbeider tett med foresatte for å kunne ivareta barna på best mulig måte.

LÆRING

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring (Rammeplanen, 2017).

I Gard barnehage har vi gode samtaler med barna, de får oppgaver tilpasset sin alder og vi oppmuntrer dem til å mestre. Vi har tall og bokstaver synlig på avdelingen sammen med bilder som inspirerer til samtaler og undring. Vi stimulerer til nysgjerrighet og vi bygger videre på interesser barna har.

PEDAGOGISK DOKUMENTASJON

Dokumentasjonen av barnehagens arbeid synliggjør hvordan vi arbeider med å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet gir foreldre, lokalmiljø og kommunen informasjon om hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen. Dokumentasjonen er også et verktøy for personalet i vurderingsarbeid.

Barnehagen synliggjør det vi gjør i praksis gjennom pedagogisk dokumentasjon, dvs. vi viser det arbeidet som gjøres. Vi henger opp bilder, tegninger, malerier og andre produkter barna har laget. Vi legger aktivt ut bilder på kidplan fra aktiviteter og hverdagen. Vi lager månedsplaner som foresatte har tilgang til i kidplan.

FORUT BARNEAKSJON

Hvert år tilbyr Forut et pedagogisk opplegg for barnehager. Her har vi film, sang, mat oppskrifter, forming/ tegning, plakater til informasjon. Veiledningshefte for de ansatte med ulike forslag og ideer. Dette er et engasjerende tema som barna våre liker. Det er realistiske historier som gir læring og kunnskap om en annen kultur, likheter og ulikheter. Vi avslutter opplegget med en basar i barnehagen. Pengene går til Forut barneaksjon.

OPPSTART NYE BARN

Vi har gode rutiner for oppstart av nye barn. Vi starter allerede på våren før nytt barnehageår med et foreldremøte der vi informerer om barnehagen, snakker om trygghetssirklene og hvor viktig foreldreaktiv tilvenning er for å gjøre overgangen fra hjemmet til barnehagen best mulig. Foresatte får informasjon om avdelingen barnet skal starte på, de får treffe de ansatte og en perm med informasjon og papirer som skal fylles ut med seg hjem. Nye barn vil få tilbud om å komme på flere besøksdager i løpet av våren. Vi henviser også til våre nettsider hvor barnehagens årsplan, vedtekter og annen relevant informasjon ligger. Vi tilbyr oppstarts samtaler til alle nye barn.

FØRSKOLEGRUPPEN

En dag i uken samles de eldste barna til førskolegruppe. I denne gruppen har vi fokus på skoleforberedende aktiviteter og vennskap. Vi avslutter året med en tur og en sommerfest for barn og foreldre.

- Rim og regler, takt og rytme
- Sanger
- Lyttetrening, høytlesing, fortelle historier og gjenfortelling.
- Tegning
- Selvstendighetstrening (toalett og påkledning)
- Skolegårdsleker som hoppe tau, sangleker, fotball og regelleker
- Former, mønster og kjenne til ulike førmatematiske begreper
- Øve på å skrive navnet sitt
- Rekke opp hånden, vente på tur, ta imot felles beskjeder
- Psykologisk førstehjelp, røde og grønne tanker
- TARKUS –Trygg trafikk

OVERGANG SKOLE – BARNEHAGE

Haugesund kommune har utarbeidet et veiledningshefte for overgang mellom barnehage, skole og SFO. Denne planen er også utgangspunkt for vårt arbeid med førskolegruppen.

Gard barnehage har et tett samarbeid med Gard skole som er barnehagens nærscole. På våren bruker vi lokalene til SFO sammen med førskolegruppen. Sammen med foresatte og skolene legger vi til rette for at barna skal få en trygg og god overgang fra barnehagen til skolen. Muligheter til å glede seg til å begynne på skolen, og få oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen.

Ved behov eller ønske fra foresatte, blir det gjennomført overgangssamtaler mellom barnehagen, skolen og foresatte. Her bistår PPT og BUP hvis de er inne i bildet.

TRADISJONER

Høstfest – Personalet har forestilling om kokken og grønnsakene. Etterpå spiser vi lapskaus eller grønnsakssuppe.

Høstutstilling/forut aksjon– vi lager kunst som vi stiller ut, selger lodd og kaker, dere foreldre blir invitert. Pengene går til Forut som har prosjekter rundt om i verden. Dette året har Forut prosjekt i Sierra Leone

Lucia – Luciatog for barna i barnehagen. Foreldre er invitert til å se på og spise lussekatter med oss.

Julevandring – de eldste barna er på julevandring i kirken, der de dramatiserer julebudskapet.

Juleverksted – vi bruker 3 dager til juleverksted. Barna fordeles i grupper på ulike stasjoner. Vi lager julepynt, julepresanger og baker.

Nissefest – vi kler oss i nisseklær, spiser grøt, går rundt juletre og kanskje kommer nissen med noe godt til oss.

Karneval – vi kler oss ut, leker, danser, slår katta ut av sekken og spiser pølser.

Påskefrokost - foreldre og søsken blir invitert til å spise påskefrokost med oss i barnehagen.

Påskevandring – i forbindelse med påsken er de eldste barna invitert på påskevandring i kirken. Der er vi med og dramatiserer påskebudskapet.

17. mai feiring – vi går i øvelsestoget til Gard skole/lager eget tog, etterpå har vi leker og spiser pølser i barnehagen.

Veldegg 1.

PROGRESJONSPLAN FOR FAGOMRÅDENE I RAMMEPLANEN

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Mål:

- Vi skal ha et godt språkmiljø
- Barna skal oppleve glede og nysgjerrighet ved å utvikle og mestre ulike kommunikasjonsformer
- Vi skal stimulere til språklig bevissthet, og utvikle symbol og begrepsforståelsen

Progresjon 1 til 2 åringen

Hva	Hvordan
• Bli kjent med eventyrene Bukken Bruse og skinnvotten. • Bøkene om Bablarane • Bli kjent med sine egne og andres følelser og behov • Bli kjent med rim, regler og sanger i hverdagen • Støtte i språk og kommunikasjon • Legge til rette for et variert språkmiljø • Bidra til å bruke språket til å skape relasjoner, delta i lek og konfliktløsning	• Bruke konkreter og gjentakelse over tid • Vi hjelper barna med å sette ord på og formidle sine egne og andres følelser og behov • Vi bruker rim, regler og sanger aktivt i hverdagen • Vi bruker bilder, bøker, konkreter og kroppsspråk som støtte i kommunikasjon med barna • Vi setter ord på det vi gjør og ser i hverdagen • Vi bruker korte og enkle beskjeder, setter ord på følelser og gir språklig støtte i leken

Progresjon 3 til 4 åringen

Hva	Hvordan
• Skape et variert språkmiljø ved å bruke språket og kommunisere med hverandre • Bevisstgjøring på bruk av språket i konfliktsituasjoner, og sette ord på følelser • Legge til rette for deltagelse i rollelek, og lære seg lekekoder	• Bruke rim og regler • Lese bøker og eventyr • Dramatisering ved bruk av konkreter • Sang og bevegelsesleker • Samtale om felles opplevelser hver dag • Oppmuntre barna til å fortelle

Progresjon 5 til 6 åringen

Hva	Hvordan
• Skape et variert språkmiljø ved å bruke språk og kommunikasjon med hverandre • Øke barnas interesse for skrift og talespråk • Trene på hevde sine meninger, lytte til hverandre og vente på tur	• Møte ordbilder, bokstaver, tall og andre symboler på avdelingen • Fast førskolegruppe der det jobbes med skoleforberedende aktiviteter • Lære å rekke opp hånden når enn skal si noe • Trene på å kjenne igjen navnet sitt • Spille spill, lotto og memory • Rim og regler • Leke med ord

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Mål:

- Bli kjent med samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet
- Bli kjent med den samiske kulturen
- Barna skal få oppleve at de er en aktiv part og at de må bidra til fellesskapet i barnehagen, samtidig som de blir respektert og møtt på egne behov

Progresjon 1 til 2 åringen

Hva	Hvordan
• Bli kjent med samfunnet gjennom opplevelser, turer og erfaringer i nærmiljøet til barnehagen • Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til deltagelse i samfunnet • Bli kjent med samisk kultur og levesett, og andre tradisjoner vi har i Norge	• Bli godt kjent i og rundt barnehagen • Legge til rette for at barna får medvirke i hverdagen • Markere samefolkets dag, høre på joik, se film, smake samisk mat og lignende. • Markere 17 mai, se fargene i flagget, synge 17 mai sanger og gå i 17 mai tog

Progresjon 3 til 4 åringen

Hva	Hvordan
• Besøke barnehagens nærmiljø	• Turer i nærmiljø som Vangen, Stormyrosen, Beitene, Haraldsstøtten, byen, biblioteket og butikken

• Erfare at vi er likeverdige uavhengig av kjønn • Delta i fellesskapet • Markere samenes nasjonaldag og 17 mai	• Personalet jobber for at alle barn i barnehagen skal føle seg inkludert og akseptert uavhengig av kjønn • Fargelegge det norske flagget, lære sanger og gå i tog • Markere samefolkets dag med joik, film sang og mat
---	---

Progresjon 5 til 6 åringen

Hva • Videreføre besøk rundt i nærmiljøet • Besøke skolen barna skal begynne på • Barna skal erfare at de har medvirkning, og er en del av et demokratisk samfunn • Alle skal føle seg inkludert og akseptert • Erfare at alle mennesker uansett alder, kjønn og forutsetninger inngår og bidrar til fellesskapet i barnehagen	Hvordan • Besøke brannstasjonen, museum og billedgalleri • Leke og bli kjent med skolens inne og utemiljø • Påskevandring og julevandring i kirken • Alle skal bli sett og hørt, men de skal også få erfare at de ikke alltid kan få gjennomslag for det de vil og det de mener
---	---

KROPP, BEVEGELSE OG HELSE

Mål: • Ha et inne og utemiljø som inviterer og inspirerer til fysisk aktivitet • Gi alle barn mulighet for fin- og grovmotoriske aktiviteter og utvikling ut fra behov, interesse og mestringsnivå • Variert og sunt kosthold
--

Progresjon 1 til 2 åringen

Hva • Klare å vaske hender selv ved hjelp av en voksen • Er aktiv deltagende i av- og påkledning	Hvordan • Vi legger til rette for selvstendighetstrening
--	---

• Kan spise selv og drikke av tutekopp/kopp • Vise følelser og begynne å sette ord på dem • Erfare utelek i all slags vær • Videreutvikle motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper • Vise interesse for å smøre maten sin selv • Potte og toalett trening • Vi tilbereder sunn og variert mat • Barna skal få måltids glede og fellesskapsfølelse • Bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respektere andres grenser	• Vi viser og setter ord på følelser ved hjelp av kroppsspråk og bilder • Utelek i all slags vær i alle årstider • Vi går turer i ulikt terreng, har hinderløype og legger til rette for grovmotorisk og finmotorisk lek • Vi innarbeider gode vaner for hygiene • Vi bruker bøker, samtale og lek for å gjøre barna bevisste i forhold til retten å bestemme over egen kropp og respektere andres grenser • Vi har et variert kosthold
---	--

Progresjon 3 til 4 åringen

Hva • Ha glede over å være ute i all slags vær • Øve på blyant og pinsettgrep • Trene på å velge pålegg • Fokus på av og påkledning • Bruke nærmiljøet for å gi barna varierte opplevelser • Selvstendighet ved håndvask og toalettbesøk	Hvordan • Turer i variert terreng • Hinderløype • Faste tider/rutiner for toalettbesøk og håndvask • Bruke tallerken og kniv under måltid • Legge til rette for formingsaktiviteter og veiledning under disse
--	--

Progresjon 5 til 6 åringen

Hva • Være selvstendig under toalettbesøk • Bedre kontroll på finmotorikken • Fysiske utfordringer – grov og finmotorisk • Utfordre egne grenser • Selvstendig av og påkledning, hva skal vi ha på oss • Regelleker	Hvordan • Oppmuntre til å tørke seg selv etter toalettbesøk • Legge til rette for å klare å kle på seg selv og avpasse etter vær • Gå lengre turer • Klipping og liming under formingsaktiviteter • Øve på å hoppe tau, spille ball og snekre
---	--

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Mål:

- Vi skal innrede og ha utstyr som gir mulighet for kreativ lek og aktiviteter
- Vi skal introdusere barna for et utvalg av formingsmateriell, ulike teknikker og uttrykk
- Barna skal få erfaringer innenfor musikk, dans, drama og teater

Progresjon 1 til 2 åringen

Hva	Hvordan
• Vi inspirerer, engasjerer og er kreative sammen med barna inne og ute • Bli kjent med mangfoldet av tradisjoner, og kunst- og kulturuttrykk fra fortid og santid	• Barna får erfaring med tegning og maling • Sanseopplevelser • Musikk, dans og drama • Eventyr, rim, regler og sanger • Vi sørger for at barna har tilgang til bøker, bilder, instrumenter, variert lekeutstyr, materiell og verktøy for skapende virksomhet og lek • Markere høytider og samenes nasjonaldag

Progresjon 3 til 4 åringen

Hva	Hvordan
• Kunne fargene • Sangleker, rollelek, drama og utkledning • Glede over egen kulturell tilhørighet • Kunne bruke ulike typer formingsmateriell og gjenbruke	• Klippe, fargelegge, lime, perle og male • Bygge med lego • Ulike eventyr • Utvide repertoaret innen musikk, kunst og kultur

Progresjon 5 til 6 åringen

Hva	Hvordan
• Videreutvikle fra de forgående stadier • Opptre, framføre noe selv • Besøke museum	• Ulike musikkopplevelser • Dramatisere eventyr • Utkledning i forhold til roller • Sanger med mer tekst • Lage ulike instrumenter

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Mål

- Barna skal få oppleve glede og undring i naturen
- Få grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspill som skjer i naturen
- Barna skal få erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og i hverdagslivet

Progresjon 1 til 2 åringen

Hva	Hvordan
• Oppleve glede og undring over naturens mangfold • La barna få kjennskap til dyr og dyreliv • La barna få kjennskap til enkel teknolog • Bruke sanser og undre seg	• Legge til rette for varierte opplevelser ute • Være ute vær dag, og få erfaring med ulikt vær • De voksne skal være gode rollemodeller og vise respekt og varsomhet i naturen • Erfaring med bruk av i Pad, musikk gjennom høyttaler og lignende

Progresjon 3 til 4 åringen

Hva	Hvordan
• Få kjennskap til årstidene • Bli introdusert for kildesortering • Få kunnskap om dyr, insekter, fisk, blomster/vekster • Enkle fysikkforsøk	• Aktiviteter i forhold til været • Forming med snø, demninger og vann • Plukke blomster og annet naturmateriell

Progresjon 5 til 6 åringen

Hva	Hvordan
• Lære om solsystemet og naturfenomener • Gjenbruk • Kjemi og fysikkforsøk	• Oppgaver som stimulerer nysgjerrighet • Innhente materialer til gjenbruk • Bruke faktabøker og faktainformasjon sammen med barna

ANTALL, ROM OG FORM

Mål

- Utvikle barns matematiske kompetanse gjennom lek, styrte aktiviteter og spontane hverdagsaktiviteter
- Gi barna mulighet til å utforske og leke med tall, former og mønstre

Progresjon 1 til 2 åringen

Hva	Hvordan
• Legge til rette for at barna kan utforske og leke med tall, former og mønstre • La barna få være med på ulike styrte og spontane hverdagsaktiviteter • Bruke ulike matematiske begreper	• Introdusere barna for tallrekken • Bruke tall og telling i naturlige situasjoner • Bruke sanger, rim og regler med matematisk innhold • Bli kjent med formene trekant, firkant og sirkel • Bruke ulike puttebokser • Bygge tårn • Pusle puslespill • Sortere leker • Begreper som lite, mellom stor, over, under osv.

Progresjon 3 til 4 åringen

Hva	Hvordan
• Kjenne til tall • Kjenne til sirkel, firkant og trekant • Kjenne igjen farger og vite hva de heter	• Bruke reglen fem små apekatter • Form og farge jakt • Perle etter mønster • Konstruksjonslek • Kimslek • Samling om de ulike årstiden, måned og ukedag • Tellesanger

Progresjon 5 til 6 åringen

Hva	Hvordan
• Kjenne til ukedagene, månedene og årstidene • Kunne tallrekken til 10 • Kjenn til bokstaver og tall • Kjenn igjen symbol på terning	• Spille spill • Bruke rim og regler • Ulike oppgaver om tall og former på førskolegruppen • Butikklek

• Forstå sammenheng mellom tall og mengde	• Sortering/rydding
---	---

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Mål • Oppleve respekt for sin kultur og religion • Tilegne seg samfunnets grunnleggende verdier • Få kjennskap til ulike tradisjoner og høytider • Tilegne seg empati og utvikle gode og nære relasjoner til andre mennesker • Oppleve anerkjennende voksne som gir rom for at barna skal få medvirke i sin egen utvikling • Oppleve voksne som inspirerer og inviterer til undring
--

Progresjon 1 til 2 åringen

Hva • Markere høytider • Barna skal bli sett og hørt • Få omsorg • Tilegne seg vaner for normal skikk og bruk • Oppleve anerkjennelse fra voksne	Hvordan • Marker de ulike høytiden vi har • Oppleve anerkjennelse fra voksne • Voksen som er observante på barnas kroppsspråk og mimikk • hjelpe barna til å vise godhet for hverandre • Erfare det å dele med andre, gjenkjenne følelser og ta egne valg • Voksne som er observante på kroppsspråk og mimikk • Gi rom for å undre oss sammen
--	---

Progresjon 3 til 4 åringen

Hva • Sette grenser for seg selv • Respektere hverandre • Vise empati og være bevisst på at egne handlinger påvirker andre • Ble kjent med andre kulturer • Bli kjent med høytider og tradisjoner • Trene på å tenke gjennom ting • Være nysgjerrig	Hvordan • Samtaler og bøker rundt vennskap • Øve på og si nei og stopp for å sette grenser for seg selv • Øve på å sette seg inn i andres situasjon • Tydelige voksne og grenser som setter tydelige beskjeder • Tilstedeværende voksne
---	---

Progresjon 5 til 6 åringen

Hva	Hvordan
• Utvikle ferdigheter og interesser • Være mot andre som du vil de skal være mot deg • Få erfaring med problemløsning • Selvstendig tenking • Undre seg over liv og død for eksempel • Samtaler og spørsmål	• Legge til rett for undring og samtaler • Gi kunnskap om at vi er forskjellige og at det er bra for fellesskapet at vi er ulike • Voksne er til stede for barna, forebygge og forhindre, hjelpe til i konflikter • Legge til rett for gode leksituasjoner og gode relasjoner